

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Προσφυγή αριθ. 51588/08

ÖÖĒ

κατά της Ελλάδας

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας στις 26 Ιουνίου 2012 σε τμήμα με την εξής σύνθεση:

Nina Vajić, *πρόεδρος,*

Peer Lorenzen,

Khanlar Hajiyev,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Julia Laffranque,

Λινός-Αλέξανδρος Σισιλιάνος,

Erik Møse, *δικαστές,*

και Søren Nielsen, *γραμματέας τμήματος.*

Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω αναφερόμενη προσφυγή που κατατέθηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 2008,

Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η εναγόμενη κυβέρνηση και εκείνες που υπέβαλε σε απάντηση ο προσφεύγων,

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι αφού ενημερώθηκε για το δικαίωμά της να λάβει μέρος στη διαδικασία (άρθρα 36 § 1 της Σύμβασης και 44 § 1 του Κανονισμού), η αλβανική κυβέρνηση δεν απάντησε.

Αφού διασκέφθηκε, εκδίδει την πιο κάτω απόφαση:

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

1. Ο προσφεύγων, κύριος **ÖÖÈ** είναι ένας Αλβανός υπήκοος, ο οποίος έχει γεννηθεί το 1978. Κρατείται επί του παρόντος στις φυλακές Ελαιώνα Θηβών. Εκπροσωπείται ενώπιον του Δικαστηρίου από τους κυρίους Β. Χειρδάρη και Ν. Μαυρομάτη, δικηγόρους του συλλόγου Αθηνών.

A. Οι συνθήκες της υπόθεσης

2. Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, όπως αυτά εκτέθηκαν από τους διαδίκους, μπορούν να συνοψισθούν ως εξής.

3. Στις 7 Σεπτεμβρίου 2004, το κακουργιοδικείο Αθηνών καταδίκασε τον προσφεύγοντα και τον I.X. σε κάθειρξη δεκαπέντε ετών και χρηματική ποινή 3.000 ευρώ για κατοχή και απόπειρα πώλησης ναρκωτικών ουσιών (ηρωίνη) (απόφαση αριθ. 2124/2004). Την ίδια ημέρα, τόσο ο προσφεύγων όσο και ο I.X. άσκησαν έφεση.

4. Στις 6 Δεκεμβρίου 2006, το εφετείο Αθηνών επικύρωσε την απόφαση αριθ. 2124/2004 και μείωσε την ποινή που είχε επιβληθεί στον προσφεύγοντα και στον I.X. σε κάθειρξη δώδεκα ετών. Διέταξε επίσης την απέλασή τους από τη χώρα κατόπιν της έκτισης της επιβληθείσας ποινής. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τον προσφεύγοντα, το εφετείο απέρριψε το αίτημα αναγνώρισης ελαφρυντικών περιστάσεων, το οποίο υπέβαλε ο

δικηγόρος του, Ν.Μ. Έκρινε ότι η απουσία καταδίκης καταχωρημένης στο ποινικό μητρώο του, την οποία προέβαλε ως επιχείρημα ο τελευταίος, δεν αρκούσε για την αναγνώριση ελαφρυντικών περιστάσεων. Αντιθέτως, ο ενδιαφερόμενος όφειλε να αποδείξει σε ένα γενικότερο πλαίσιο την εντιμότητά του στον προσωπικό, οικογενειακό, επαγγελματικό και κοινωνικό βίο του. Η σύνθεση του εφετείου απαρτιζόταν από τη δικαστή Β.Κ., πρόεδρο, και τέσσερις άλλους δικαστές (απόφαση αριθ. 2898/2006).

5. Στις 4 Ιουλίου 2007, τόσο ο προσφεύγων όσο και ο Ι.Χ. άσκησαν αίτηση αναίρεσης.

6. Στις 27 Μαρτίου 2008, ο Άρειος Πάγος έκανε εν μέρει δεκτή την αίτηση του προσφεύγοντος. Ειδικότερα, το ανώτατο ποινικό δικαστήριο συντάχθηκε με την απόφαση αριθ. 2898/2006 κρίνοντας ότι ο προσφεύγων δεν ήταν συνένοχος αλλά ο κύριος αυτουργός της καταγγελλόμενης πράξης. Επιπλέον, έκρινε ότι η απόφαση αριθ. 2898/2006 ήταν επαρκώς αιτιολογημένη αναφορικά με την απουσία ελαφρυντικών περιστάσεων υπέρ του προσφεύγοντος. Ο Άρειος Πάγος έκρινε ότι μόνη η επίκληση της απουσίας καταδίκης καταχωρημένης στο ποινικό μητρώο του προσφεύγοντος δεν αρκούσε για να αποδείξει την εντιμότητα του προσωπικού, οικογενειακού, επαγγελματικού και κοινωνικού βίου του έως τη διάπραξη των κακουργημάτων για τα οποία είχε καταδικασθεί. Ο Άρειος Πάγος κατέληξε ότι το αίτημα του προσφεύγοντος ήταν συνεπώς αόριστο και ότι το εφετείο δεν υποχρεούτο να απαντήσει σε αυτό. Τέλος, το ανώτατο ποινικό δικαστήριο αναίρεσε το τμήμα της απόφασης αριθ. 2898/2006 που αφορούσε την απέλαση του προσφεύγοντος μετά το πέρας της ποινής του, αφού έκρινε ότι η εν λόγω απόφαση δεν ήταν επαρκώς αιτιολογημένη.

7. Επιπλέον, σε ό,τι αφορά τον Ι.Χ., ο Άρειος Πάγος αναίρεσε την απόφαση αριθ. 2898/2006 κρίνοντας ότι η άρνηση της προαναφερόμενης απόφασης να του αναγνωρίσει ελαφρυντικές περιστάσεις δεν ήταν επαρκώς

αιτιολογημένη. Το ανώτατο ποινικό δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του εφετείου προκειμένου να αποφανθεί μόνο επί του τμήματος της απόφασης αριθ. 2898/2006 που είχε αναιρεθεί (απόφαση αριθ. 812/2008). Η σύνθεση του ποινικού τμήματος του Αρείου Πάγου το οποίο εξέδωσε αυτή την απόφαση απαρτιζόταν από πέντε δικαστές μεταξύ των οποίων και η δικαστής Β.Κ. Κατά τη συζήτηση της απόφασης, καμία αίτηση για εξαίρεση της εν λόγω δικαστού δεν υποβλήθηκε ενώπιον του Αρείου Πάγου. Επιπλέον, από την απόφαση αριθ. 812/2008 δεν προκύπτει ότι ο εκπρόσωπος του προσφεύγοντος ενημέρωσε τον Αρειο Πάγο για την προηγούμενη συμμετοχή της δικαστού Β.Κ. στην κατ'έφεση διαδικασία.

8. Σε μία ημερομηνία που δε διευκρινίζεται, το εφετείο Αθηνών έκρινε ότι δε συνέτρεχε λόγος να διαταχθεί η απέλαση του προσφεύγοντος μετά το πέρας της ποινής του (απόφαση αριθ. 1855/2009).

Β. Το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο

9. Τα εφαρμοστέα άρθρα του κώδικα ποινικής δικονομίας προβλέπουν:

Άρθρο 14

Λόγοι αποκλεισμού

«1. Εκτός από όσα ορίζονται ειδικά στον οργανισμό των δικαστηρίων, στον ειδικό νόμο για τα μικτά ορκωτά δικαστήρια και στον κώδικα αυτόν, δεν μπορούν στην ίδια ποινική υπόθεση να ασκήσουν έργα ανακριτή, δικαστή, εισαγγελέα ή γραμματέα όσοι είναι μεταξύ τους συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τον τρίτο βαθμό.

2. Από την άσκηση των παραπάνω έργων σε ποινική υπόθεση αποκλείεται επίσης: α) όποιος αδικήθηκε από το έγκλημα (...), β) όποιος είναι σύζυγος του κατηγορουμένου ή του αστικώς υπευθύνου ή εκείνου που αδικήθηκε από το έγκλημα (...), γ) όποιος ήταν

συνήγορος του κατηγορουμένου ή του πολιτικώς ενάγοντος ή του αστικώς υπευθύνου στην ίδια υπόθεση, δ) όποιος εξετάστηκε ως μάρτυρας ή γνωμοδότησε ως πραγματογνώμονας ή τεχνικός σύμβουλος στην ίδια υπόθεση.

3. Ο δικαστής που έχει συμπράξει στην έκδοση απόφασης, κατά της οποίας ασκήθηκε έφεση ή αναίρεση, αποκλείεται να δικάσει στις δύο τελευταίες περιπτώσεις.

Άρθρο 16

Ποιοι και πότε προτείνουν την εξαίρεση

«1. Δικαίωμα να προτείνουν την εξαίρεση έχουν ο εισαγγελέας, ο κατηγορούμενος, ο πολιτικώς ενάγων και ο αστικώς υπεύθυνος.

2. Η αίτηση για εξαίρεση υποβάλλεται (...) στην κύρια διαδικασία πριν αρχίσει η συζήτηση (...).

3. (...) Κάθε μεταγενέστερη αίτηση δεν λαμβάνεται υπόψη, εκτός αν ταυτόχρονα αποδεικνύεται ότι ο λόγος της εξαίρεσης έγινε γνωστός ή ανέκυψε μεταγενέστερα.

(...))»

Άρθρο 23

Αποχή του δικαστικού προσώπου

«Κάθε δικαστικός λειτουργός που αναφέρεται στο άρθρο 14 οφείλει να δηλώσει αμέσως στον πρόεδρο του δικαστηρίου όπου υπηρετεί το γνωστό σ'αυτόν λόγο για τον οποίο αποκλείεται ή εξαιρείται από τα καθήκοντά του σε ορισμένη υπόθεση (...).

(...))»

10. Σύμφωνα με τη θεωρία, η αίτηση για εξαίρεση που στηρίζεται σε έναν από τους λόγους εξαίρεσης ενός δικαστή, οι οποίοι απαριθμούνται στο

άρθρο 14 του κώδικα ποινικής δικονομίας, δεν υπόκειται στις προθεσμίες που προβλέπει το άρθρο 16 § 2 του ίδιου κώδικα. Αυτοί οι λόγοι εξαίρεσης επιφέρουν την ακυρότητα της διαδικασίας και μπορούν να λαμβάνονται υπόψη ex officio από το αρμόδιο δικαστήριο (Λ. Μαργαρίτης, *Αποκλεισμός και εξαίρεση δικαστών, Μελέτες για εμβάθυνση στην ποινική δικονομία*, Σάκκουλας, 1992, σελ. 128, Α. Παπαδαμάκης, *Ποινική δικονομία*, Σάκκουλας, 2008, σελ. 135).

11. Το άρθρο 23 του νόμου αριθ. 1756/1988 («κώδικας οργανισμού δικαστηρίων) ορίζει στο εφαρμοστέο τμήμα του:

Άρθρο 23

Άρειος Πάγος – Ολομέλεια – Τμήματα

«(...)

4. Με απόφαση της Ολομέλειας σε συμβούλιο, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, γίνεται η σύνθεση των τμημάτων, με κατανομή σε αυτά των μελών του Αρείου Πάγου. Για την κατανομή λαμβάνονται υπόψη οι προτιμήσεις των αντιπροέδρων και των αρεοπαγιτών, όπως και η αρχαιότητα τους, προκειμένου να υπηρετούν σε κάθε τμήμα και αρχαιότεροι αρεοπαγίτες. Κατά την κατανομή μπορεί να ορίζονται για κάθε τμήμα και αναπληρωτές αρεοπαγίτες, που υπηρετούν σε άλλα τμήματα. Ο Πρόεδρος του Αρείου Πάγου μπορεί κατά τη διάρκεια του δικαστικού έτους να συμπληρώνει τη σύνθεση ορισμένων τμημάτων από άλλα τμήματα, εφόσον αυτό επιβάλλεται από ειδικές υπηρεσιακές ανάγκες. Η πράξη αυτή του Προέδρου έχει προσωρινή ισχύ μέχρι να ληφθεί σχετική απόφαση από την Ολομέλεια (...).

(...)

ΑΙΤΙΑΣΕΙΣ

12. Επικαλούμενος το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονεύεται ότι ο Άρειος Πάγος δεν ήταν ούτε αμερόληπτος ούτε ένα δικαστήριο «νομίμως λειτουργόν». Επικαλούμενος την ίδια διάταξη, παραπονεύεται ομοίως για την αιτιολογία των αποφάσεων που εκδόθηκαν από τα εθνικά δικαστήρια. Τέλος, μέσω του άρθρου 6 § 2 της Σύμβασης, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η απόρριψη από το εφετείο της αίτησής του για αναγνώριση ελαφρυντικών περιστάσεων παραβίασε την αρχή του τεκμηρίου της αθωότητας.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

A. Επί της αιτίας της ελκόμενης από τη σύνθεση του Αρείου Πάγου

13. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι λόγω της παρουσίας στη σύνθεσή του της δικαστού Β.Κ., η οποία είχε προηγουμένως συμμετάσχει στην κατ'εφεση διαδικασία που οδήγησε στην απόφαση αριθ. 2898/2006, ο Άρειος Πάγος επέδειξε έλλειψη αμεροληψίας. Για τον ίδιο λόγο, παραπονεύεται ότι το ανώτατο ποινικό δικαστήριο δεν ήταν δικαστήριο «νομίμως λειτουργόν». Επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, διάταξη της οποίας το εφαρμοστέο τμήμα έχει ως εξής:

«1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως, δημοσία και εντός λογικής προθεσμίας, υπό ανεξαρτήτου και αμερολήπτου δικαστηρίου, νομίμως λειτουργούντος, το οποίον θα αποφασίση (...) επί του βασίμου πάσης εναντίον του κατηγορίας ποινικής φύσεως.»

1. Θέσεις των διαδίκων

14. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι ο προσφεύγων δεν εξάντλησε τα εθνικά ένδικα μέσα. Υποστηρίζει ιδίως ότι θα μπορούσε να έχει ζητήσει την εξαίρεση της δικαστού Β.Κ., δυνάμει του άρθρου 16 του κώδικα ποινικής δικονομίας, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του Αρείου Πάγου. Κατά την Κυβέρνηση, ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τον ίδιο δικηγόρο ενώπιον τόσο του εφετείου όσο και του Αρείου Πάγου. Δεδομένου ότι οι συνθέσεις των δικαστηρίων γίνονται γνωστές πολύ πριν τη συζήτηση των υποθέσεων, επιτρεπόταν στον εκπρόσωπο του προσφεύγοντος να ζητήσει, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, την εξαίρεση της δικαστού Β.Κ. Σε αυτή την περίπτωση, ο Άρειος Πάγος θα είχε αναμφίβολα αναβάλει τη συζήτηση της υπόθεσης προκειμένου να την εξετάσει υπό διαφορετική σύνθεση. Η Κυβέρνηση υποβάλλει ως προς τούτο διάφορες αποφάσεις που στηρίζουν τη νομολογία του Αρείου Πάγου τη σχετική με την εξαίρεση και αποχή δικαστών σε ό,τι αφορά τις ποινικές διαδικασίες (μεταξύ άλλων, αποφάσεις αριθ. 1544/2006, 1312/2007, 565/2008, 1120/2008, 625/2009).

15. Ο προσφεύγων ανταπαντά ότι ο εκπρόσωπός του είχε προβάλει στην έναρξη της συζήτησης το γεγονός ότι η δικαστής Β.Κ. είχε συμμετάσχει στην κατ'έφεση διαδικασία επί της ίδιας υπόθεσης. Εν τούτοις, ο Άρειος Πάγος δεν έδωσε συνέχεια σε αυτόν τον ισχυρισμό και ως εκ τούτου δεν εξέτασε με δική του πρωτοβουλία το ζήτημα της αμεροληψίας αυτού του δικαστηρίου. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το ανώτατο ποινικό δικαστήριο υποχρεούτο να εξετάσει proprio motu το ζήτημα της αντικειμενικής αμεροληψίας του από τη στιγμή που αυτός δεν είχε παραιτηθεί ρητά από αυτή την εγγύηση.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

16. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο κανόνας της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων, ο οποίος διατυπώνεται στο άρθρο 35 § 1 της

Σύμβασης, στηρίζεται στην υπόθεση, η οποία είναι ενσωματωμένη στο άρθρο 13 με το οποίο παρουσιάζει στενή ομοιότητα, ότι η εσωτερική έννομη τάξη παρέχει τη δυνατότητα πραγματικής προσφυγής, τόσο στην πράξη όσο και στο νομικό πλαίσιο, ως προς την επικαλούμενη παραβίαση (*Kudla κατά Πολωνίας* [GC], αριθ. 30210/96, § 152, CEDH 2000-XI, *Hassan et Tchaouch κατά Βουλγαρίας* [GC], αριθ. 30985/96, §§ 96-98, CEDH 2000-XI). Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι δυνάμει του κανόνα της εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων, πριν να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου, ο προσφεύγων πρέπει να έχει δώσει στο υπεύθυνο Κράτος την δυνατότητα να επανορθώσει τις επικαλούμενες παραβιάσεις με τα εθνικά μέσα, χρησιμοποιώντας τα δικαστικά βοηθήματα που μπορούν να θεωρηθούν αποτελεσματικά και επαρκή και τα οποία προσφέρονται από την εθνική νομοθεσία (βλέπε, μεταξύ άλλων, *Fressoz et Roire κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 29183/95, § 37, CEDH 1999-I).

17. Το άρθρο 35 § 1 της Σύμβασης δεν προβλέπει παρά μόνον την εξάντληση των ενδίκων μέσων που σχετίζονται με τις επίδικες παραβιάσεις και είναι διαθέσιμα και επαρκή. Πρέπει να υπάρχουν σε επαρκή βαθμό βεβαιότητας, όχι μόνον στην θεωρία, αλλά και στην πράξη, άλλως στερούνται της απαιτούμενης αποτελεσματικότητας και προσβασιμότητας. Το εναγόμενο Κράτος έχει την ευθύνη να καταδείξει ότι οι απαιτήσεις αυτές εκπληρώνονται (βλέπε, μεταξύ άλλων, *Dalia κατά Γαλλίας*, 19 Φεβρουαρίου 1998, § 38, *Recueil des arrêts et décisions* 1998-I). Τέλος, εκείνος ο οποίος άσκησε ένδικο μέσο από τη φύση του ικανό να θεραπεύσει άμεσα –και όχι κατά έμμεσο τρόπο– την επίδικη κατάσταση, δεν υποχρεούται να εξαντλήσει άλλα στα οποία είχε δικαίωμα αλλά των οποίων η αποτελεσματικότητα θα ήταν αβέβαιη (*Μανουσάκης και λοιποί κατά Ελλάδας*, 26 Σεπτεμβρίου 1996, § 33, *Recueil* 1996-IV).

18. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ο προσφεύγων είχε τη δυνατότητα να γνωρίζει τη σύνθεση του αρμόδιου τμήματος του

Αρείου Πάγου πριν τη συζήτηση και, δυνάμει του άρθρου 16 του κώδικα ποινικής δικονομίας, να ζητήσει την εξαίρεση της δικαστού Β.Κ. κατά τη συζήτηση της υπόθεσης ενώπιον του Αρείου Πάγου (βλέπε πιο πάνω παραγράφους 9-11). Πράγματι, το άρθρο 14 § 3 του κώδικα ποινικής δικονομίας είναι σαφές και η νομολογία του Αρείου Πάγου, την οποία προσκόμισε η Κυβέρνηση, επιβεβαιώνει ότι η εξαίρεση ενός δικαστή χορηγείται κατ'αρχήν δυνάμει του άρθρου 14 του κώδικα ποινικής δικονομίας, εφόσον αυτός συμμετέχει στην αναιρετική διαδικασία σε μία υπόθεση που έχει ήδη οδηγήσει σε μία απόφαση επί της ουσίας στην κατ'έφεση διαδικασία (βλέπε πιο πάνω παραγράφους 9 και 14). Ωστόσο, εν προκειμένω, καμία αίτηση για εξαίρεση δεν διατυπώθηκε από τον εκπρόσωπο του προσφεύγοντος κατά τη συζήτηση ενώπιον του Αρείου Πάγου.

19. Το Δικαστήριο σημειώνει ως προς τούτο το επιχείρημα του προσφεύγοντος σύμφωνα με το οποίο ο εκπρόσωπός του είχε υποδείξει στον Άρειο Πάγο κατά τη συζήτηση ότι η δικαστής Β.Κ. συμμετείχε στην σύνθεση του εν λόγω δικαστηρίου και ότι η παρατήρησή του δεν ελήφθη υπόψη από το ανώτατο ποινικό δικαστήριο. Εν τούτοις, το στοιχείο αυτό δεν αναφέρεται στην απόφαση αριθ. 812/2008 του Αρείου Πάγου, όπου θα έπρεπε να περιλαμβάνεται, και δεν προκύπτει από τον φάκελο. Επιπλέον, από κανένα στοιχείο του φακέλου δεν αποδεικνύεται ότι ο προσφεύγων ζήτησε τη διόρθωση της προαναφερόμενης απόφασης επί αυτού του σημείου σε περίπτωση που το ανώτατο ποινικό δικαστήριο είχε παραλείψει να αναφερθεί σχετικά. Εξάλλου, ο προσφεύγων δεν εξηγεί τον λόγο για τον οποίο ο εκπρόσωπός του περιορίστηκε στο να ενημερώσει απλά τον Άρειο Πάγο ότι η δικαστής Β.Κ. συμμετείχε στη σύνθεσή του αντί να υποβάλλει επίσημη αίτηση για εξαίρεση, ένδικο μέσο το οποίο προβλέπει ρητά το άρθρο 16 του κώδικα ποινικής δικονομίας.

20. Ως προς το επιχείρημα του προσφεύγοντος σύμφωνα με το οποίο οι εθνικές αρχές μπορούσαν να εξετάσουν proprio motu το ζήτημα της εξαίρεσης της δικαστού Β.Κ., τούτο βασίζεται στην ιδέα ότι η εν λόγω δικαστής είχε η ίδια «γνώση» του λόγου εξαίρεσης ώστε να ζητήσει την αποχή της, δυνάμει του άρθρου 23 του κώδικα ποινικής δικονομίας (βλέπε πιο πάνω παράγραφο 9). Ωστόσο από τον φάκελο δεν προκύπτει αυτό το στοιχείο. Σε κάθε περίπτωση, ακόμη κι αν υποτεθεί ότι ο Άρειος Πάγος μπορούσε ex officio να θέσει το ζήτημα της σύνθεσής του, τούτο δεν απαλλάσσει τον προσφεύγοντα από την υποχρέωσή του να διατυπώσει ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου την αιτίαση που διατυπώνει ενώπιον του Δικαστηρίου (βλέπε *Pirotte κατά Βελγίου* (déc.), αριθ. 11244/84, 2 Μαρτίου 1987, *Ahmet Sadik κατά Ελλάδας*, 15 Νοεμβρίου 1996, § 33, *Recueil* 1996-V).

21. Υπό αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η αίτηση για εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 16 του κώδικα ποινικής δικονομίας συνιστούσε ένα διαθέσιμο και επαρκές ένδικο μέσο που έπρεπε να έχει ασκηθεί από τον προσφεύγοντα (βλέπε, προς αυτή την κατεύθυνση, *Huglo, Lepage & Associés Scp κατά Γαλλίας* (déc.), αριθ. 59477/00, 30 Μαρτίου 2004, *André κατά Γαλλίας*, αριθ. 63313/00, §§ 36-37, 28 Φεβρουαρίου 2006). Καθώς ο προσφεύγων δεν έκανε χρήση του εν λόγω ενδίκου μέσου, αυτό το τμήμα της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί λόγω μη εξάντλησης των εθνικών ενδίκων μέσων, κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 1 και 4 της Σύμβασης.

Β. Επί των λοιπών επικαλούμενων παραβιάσεων

22. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι μέσω των υπολοίπων αιτιάσεων που προβάλλονται στη βάση του άρθρου 6 §§ 1 και 2 της Σύμβασης, ο προσφεύγων αμφισβητεί στην πραγματικότητα τον τρόπο με τον οποίο τα εσωτερικά δικαστήρια αποφάνθηκαν στην περίπτωση του. Το Δικαστήριο

υπενθυμίζει ως προς τούτο ότι σύμφωνα με το άρθρο 19 της Σύμβασης, αποστολή του είναι να διασφαλίζει την τήρηση των δεσμεύσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση για τα Συμβαλλόμενα Μέρη. Ειδικότερα, δεν είναι αρμόδιο να εξετάσει τα πραγματικά ή νομικά σφάλματα που φέρονται να έχουν διαπραχθεί από ένα εθνικό δικαστήριο, εκτός αν και στο μέτρο που θα μπορούσαν να προσβάλουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που προστατεύονται από την Σύμβαση (βλέπε *Garcia Ruiz κατά Ισπανίας* [GC], αριθ. 30544/96, § 28, CEDH 1999-I).

23. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο δε διακρίνει καμία ένδειξη αυθαιρεσίας στον τρόπο που τα ποινικά δικαστήρια ερμήνευσαν το εθνικό δίκαιο και χειρίστηκαν την επίδικη υπόθεση όσον αφορά τόσο το γενικότερο ζήτημα της ποινικής ευθύνης του προσφεύγοντος όσο και το ειδικότερο ζήτημα που σχετίζεται με την αναγνώριση ελαφρυντικών περιστάσεων στην προκειμένη περίπτωση. Οι αποφάσεις των αρμόδιων δικαστηρίων ήταν ευρέως αιτιολογημένες και δεν περιείχαν καμία κρίση ικανή να προσβάλει το τεκμήριο αθωότητας του προσφεύγοντος.

24. Έπεται ότι αυτό το τμήμα της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 α) και 4 της Σύμβασης.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο, ομόφωνα,

Κηρύσσει απαράδεκτη την προσφυγή.

(υπογραφή)

Søren Nielsen

Γραμματέας

(υπογραφή)

Nina Vajić

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου

εγγράφου από τα γαλλικά.

Αθήνα, 19 Ιουλίου 2012.

Ο μεταφραστής Αλέξανδρος Πετρουτσόπουλος